

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhasábos petitor egyszeri hirdetés 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvántartás: minden sor 20 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59. szám, Kócsk Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények
valamint a hirdetési díjak is.

A vármegyei tisztviselők mozgalma.

Köztudomású, hogy hazánkban a jogállam követelte legfontosabb funkciót, a közigazgatásnak túlnyomó részét végező vármegyei tisztviselők az állami méltányos támogatást nem élvezik; fizetésük a megkívánt kvalifikációval, a végzett munkával s a közigazgatás állami szerveinek díjazásával arányban nem áll, sőt vármegyénként nem egységes alapon s így igazságtalanul van megállapítva jelenlegi tartóhatatlanul csekély fizetésük is.

Hogy ez az állapot — tekintve különösen az állami érdek szempontjából semmivel sem fontosabb állami közigazgatási s más állami tisztviselők fizetésének aránylag jóval magasabb voltát — tovább már nem tarthat: azt a vármegyei tisztviselők régen érzik, de igazságos ügyükkel határozott alakban csak legújabbban léptek az elszánt akció terére. Mindenképpen indokolt, hogy ügyükkel éppen most lépnek a nyilvánosság elé, a mikor az állami tisztviselők fizetésjavítása immár csak napok kérdése.

Nem foglkozhatunk azzal, hogy a megindult mozgalom lényegében a vármegyei közigazgatás államosítása felé kell hogy vezessen, hanem a helyi közvélemény részletesebb tájékoztatása céljából s a közérdeklődés felkeltése végett röviden ismertetjük a nagy átalakulás előkészületeit, mert ilyenek tartjuk a vármegyei tisztviselők legutóbbi országos kongresszusának határozatait.

Kettős cél hozta össze a vármegyék tisztviselőit a fővárosban április 26-ikán. Egyik anyagi helyzetük javítása, a másik meg az érdekeik mindenkorai képviseletére

hivatott Országos Vármegyei Tisztviselőegyesületnek megalakítása volt. Mindkét fontos ügyet nagy érdeklődés mellett tárgyalták le s egyhangulag megállapodásra jutottak úgy a fizetésrendezés, mint a tisztviselői egyesület valóra válásának főelveire nézve.

A fizetésrendezés tekintetében szabályrendelettervezetet terjesztett elő a nagy szorgalommal működő előkészítő bizottság, a mely tervezet a kongresszus által elfogadtván, most már azt a tisztviselőket az egyes vármegyék közgyűlései elé terjesztik tárgyalás végett. Innen az elfogadott szabályrendeletet a belügyminiszterhez küldik föl, kérvén őt, hogy a javított fizetés többletéhez mért pótvajadalmazásban részesítse a vármegyét, a belügyi tárca terhére. A fizetési szabályrendelet főbb pontjai a következők:

A vármegyei tisztviselők, segéd- és kezelőszemélyzet tagjai, állásaikra való tekintettel — fizetéseiket illetőleg — külön-külön csoportot képeznek, a kik választás, illetve kinevezés útján jutnak az egyes állások csoportjaiba. A választás, illetve a kinevezés mindenkor a megállapított alapszabályok szerinti sorozással történik. A főbb tisztviselők öt-öt, a kisebb rangúak négy-négy szolgálati év után lépnek elő az állásaikra megállapított fizetés magasabb fokozataiba; ez utóbbiak egy és ugyanazon állásban eltöltött 12, 16 és 20 szolgálati év után 200—200 korona korpotlékra bírnak igényrel. A korpotlék a fizetés jellegével bir és magasabb alapszabállyal rendszerezett állásra való alkalmaztatás esetén a fizetési többlet erejéig beszűkített. A főszolgabírák és a vármegyei első aljegyző közt, valamint a többi vármegyei aljegyzők, árvasszéki jegyző és szolgabírák közt a szolgálati idő viszonyosságát mondatik ki. E szabályrendelet hatálybalépéig eltöltött szolgálati idő, a mennyiben magasabb illetményekre ad igényt, számbaveendő olyképp, mintha az a jelen szabályrendelet hatályának tartama alatt telt volna el. Az irnokok szolgálati idejéhez hozzáadandó az az idő, melyet az illetők mint rendes díjnokok töltöttek el. A szabályrendelet-tervezethez csatolt fizetési kimutatás szerint az egyes tisztviselők a következő vajadalmazásban részesülnek: *alispán* alapszabállyal 6400 kor., mely négy fokozatban 12,000 ko-

ronáig emelkedhet; a *főjegyző* és *árvasszéki elnök* alapszabállyal 4800 kor., mely öt fokozatban 8000 koronáig emelkedhet; *főjegyző* alapszabállyal 4400 kor., mely öt fokozatban 7200 koronáig emelkedhet; vármegyei *első aljegyző*, *főszolgabíró*, *árvasszéki elnök* és *főorvos* alapszabállyal 3600 kor., mely öt fokozatban 6000 koronáig emelkedhet; vármegyei *aljegyzők* — az első kivételével — *szolgabírák*, *levéltárnok*, *alügyész* alapszabállyal 2600 kor., mely két fokozatban 3200 koronáig emelkedhet; *alleveáltárnok*, *nyilvántartó*, *járási orvos*, *központi irodatiszt* alapszabállyal 2000 kor., mely két fokozatban 2400 koronáig emelkedhet; *közigazgatási gyakornok* javalmazása a fizetés természetével bir 1400 kor. segélydíj. *Irnok*, *könyvművelő*, *várnagy* alapszabállyal 1400 kor., mely két fokozatban 1800 koronáig emelkedhet; rendes díjnokok fizetése 900 kor.; hivatalosolgák fizetése 600, 700, 800, 900 korona. Mindegyik állás ezenfelül megfelelő *lakbérrel* jár.

A kongresszus másik tárgya a vármegyei tisztviselők országos egyesületének megalakítása volt. Az előterjesztett alapszabály-tervezetet a kongresszus egészében egyhangulag magáévá tette. Főbb elvei: az egyesület címe: A Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesülete. Székhelye: Budapest. Célja: a) összekötő kapcsolat képezése a vármegyei tisztviselők között; b) a vármegyei tisztviselők, segéd- és kezelőszemélyzeti tagok jogos és méltányos törekvéseinek támogatása által azok anyagi és erkölcsi helyzetének javulását előmozdítani és biztosítani. A tisztviselők és alkalmazottak anyagi függetlenítése s jogviszonyaik biztosításának előmozdításával, valamint a szakmunkák kiadásának elősegítésével és terjesztésével, az ország közigazgatásának színvonalát fokozatosan emelni; c) az egyesületi tagok részére kedvezményeket és előnyöket biztosítani; d) a községi- és körjegyzők jogos igényeit pártolni és állandóan támogatni. Az egyesület tagja lehet minden vármegyei tényleges vagy nyugdíjas tisztviselő, a ki 8 kor., segéd- és kezelőszemélyzeti tag, a ki 4 kor. tagdíjat fizet évenként az egyesület pénztárába. A tagjelentkezés írásban történik. Minden tag a közgyűlésen három megbízó tagot képviselhet. A tagdíjak fél évenként fizetendők. Az egye-

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

András bácsi halála.

Írta: Kerekes Pál.

(Vége.)

II.

Sokaknak feltűnt, hogy oly kevesen álltak körül az András bácsi koporsóját. A megboldogultnak az özvegyén és leányán kívül, a távolabbi rokonság helyben lakó egy-két tagja mellett, csupán csak a kisöcsce: Béla volt ott. És megeredt a nép száján a találgatás. Persze, az a rokon ott szegény ember: nem verheti magát költségre. Amannak nagy a családja: okos, hogy megtakarítja az utóvalót! A harmadik talán nem is tud a gyászos esetről. De, hogy a negyedik miért maradt el, arra már nagyon eltérők voltak a nézetek. A legtöbbje föltétlenül rosszalta az elmaradását. Még érthető volna — mondották — ha nem tehetné. Azonban pénze van bőven: azt az egynéhány koronát nem sínylette volna meg. Aztán csak olyan nagybátyja volt neki is, mint akár a Bélának. Az ő apja éppen olyan testvére volt az elhunynak, mint a Bélának. A midőn pedig ő is árvasszágra jutott, csak úgy vette az olta'mába, mint később az ifjabbik testvérnek a fiát, Bélát. Nos, ez eljött, talán az utolsó pénzecskején, ámde a szive mégis csak elhozta! Némelyek úgy gondolják, hogy bizonyára nem éltek valami békés, meghitt viszonyban egymással. Akadtak, a kik a pártját fogták: No, no, hiszen már csak ő sem értés nélkül való ember. Valószínűleg az elfoglaltsága tartotta otthon. Mások megint úgy vélekedtek, hogy a felesége nem engedte. Hej, mert hát az óvatos egy asszony! Nem gurul ki egyhamar a garas az ő kezéből. Van elege: de miért ne lehetne még többje? Vigyázn!

kell ám az ilyen alkalmakkor! Közéjük menjen? Hisz megröhanják, ökölnyi könnydarabok közt panaszojják el neki a hitványságukat: hát még behálózzák és szépen a nyakán száradnak! Pedig már csak az hiányzik, éppen csak az! Azért inkább nem eresztli! Ismét mások ezzel ellenkező nézetet vallottak: Ugyan, ugyan, micsoda férj az, a kit a felesége fog visszatartani valamitől, ha egyszer kedve van hozzá! Nem jött, mert nem akart jönni! Punktum!

Bélának sem volt éppenséggel az anyjára, hogy Pista bátyját nem látta a temetésen. Hanem hát ő nem kombinált, mert tudta az okot. Azért nem jött el, mert tudomása sem volt semmiről. Meg is mondta ám a nagynénjének és a húgának:

— Ej, ej, nem is gondolják édes Mariska nemém, mennyire helytelenül cselekedtek! Mégis csak közelebbi rokonuk senki sincs nálunk kettőnkél. A míg azonban engem értesítettek, rá nem is hederítettek.

— Hiába értesítjük — mondották. Úgysem nézett volna mifelénk. Nem törődik ő a szegény emberrel. Béla sietett megfélelni:

— Hogy mit művelt volna, én nem tudom. De miért látszik az olyan lehetetlennek, hogy megjelent volna? Hanem bármint van is, a tudósítás semmiképpen sem volt volna fölösleges. Lássák, még azt sem tudják: maradt-e valami önökre András bácsi után, vagy sem. A bizonytalanság — talán nem is alaptalanul — egyre azt panaszoztatja önökkel, hogy földönfutókká lettek, mert nem lesz betevő falatok.

Be sem fejezte a beszédét, a midőn így szóltak hozzá: — Hát már, a hogy élünk, úgy élünk! Neki ugyan hasztalanul rimánkodnánk. Nem is kérünk mi tőle soha semmit!

— De akkor kire bizakodhatnak? — kérdezte Béla. Senkire. Hiszen ha módomban állna, hogy segíthetnék önökön, de hogy küldeném máshoz! Szívesen odaadnám én az utolsó garasomat is. Hanem hát most még ifjúember vagyok, vagyonra szert nem tehettem és a Mindentudó tudja: kerülök-e valaha olyan állapotba! Azt mondom, csak a javukra válhatott volna, ha úgy esetleg eljön és közvetlenül a maga szemével és fülével győződik meg szorult helyzetükről. Nem hiszem, hogy ne ígérte volna meg a támogatását. Ejnye, ejnye, mit is kellene most tenni? Ha legalább előbb kapom azt a táviratot! Akkor meg már késő volt tudatni vele: abból a messzeségből úgysem érkezett volna meg idejekorán. Nincs más mód, mint az, hogy irok neki. Reményem, lesz eredménye. Ha netalán nekem fogja megküldeni a választ, közölni fogom önökkel. Mert én nemsokára megyek. Egy-két órát tölthetek még csak a körükben, aztán búcsút kell vennem.

Rosszul esett nekik hallani, hogy válni fog tőlük. Az egyedüli, a ki őszinte vonzalommal viselkedik irántuk: és ő is otthagya őket. Azonban tudták, hogy maradna, ha tehetné, azért — bár fáj nekik a válasz — nem igen tartóztatták.

Az az egy-két óra lepergett jóhamar. Észre sem vették, mikor?

Nehéz volt a búcsú. Egymás nyakába borultak és néma szótlanúságban sírtak sokáig, nagyon sokáig.

— A jó Isten vigasztalja meg kedves Mariska németet és enyhítse meg a te fájdalmadat is, édes húgocskám!

— Isten veled kedves Béánk, Isten veled! Így búcsúztak el egymástól.

Béla a kocsiba ült. Fölhuzatta a födelet. A mult

Jelen számunkhoz egy iv melléklet van csatolva.

sület ügyeit intézik: a közgyűlés, választmány, a háromtagú igazgatóság, elnök, három alelnök, titkár, pénztáros, ellenőr- és ügyészből álló tisztviselői kar. Rendes közgyűlés évenként egyszer tartatik, de 100 tag kívánatára az elnök bármikor köteles összehívni. A választmányt a három évre választott 189 választmányi tag és a tisztviselők alkotják. Az igazgatóságot a választmány saját kebeléből választja. Feladata az egyesület hivatalos lapjának szerkesztésében, vezetésében és az egyesület érdekeinek a sajtó útján való megvédésében és támogatásának felkészítésében irányadólag közreműködni és a feladatok szerkesztését ebben támogatni. A tisztviselők — a titkár kivételével — az általános törvényhatósági tisztújításig választatnak. Végül kijelenti az alapszabály, hogy az egyesület működéséből a politika kizáratik.

Vármegyénk és városaink.

Rendkívüli vármegyei közgyűlés lesz május hó 11-ikén, a mire nézve a következő meghívó bocsátott ki: „Meghívás. A vármegyei törvényhatósági bizottság valamennyi tagjának. Főispán úr megbízásából május 11-ikén d. e. 10 órakor a vármegyei háza tanácstermében tartandó rendkívüli közgyűlésre a törvényhatósági bizottság tagjait tisztelettel meghívom. A közgyűlés tárgyai: 1. Dr. Vályi János, br. Ghillány Imre és társai bizottsági tagoknak sürgős indítványa az indemnitás tárgyalását megakadályozó obstrukció ellen a képviselőházhoz intézendő felirat tárgyában. 2. A m. kir. kereskedelemügyi minisztérium által a keresetnélküliség enyhítésére vármegyénk részére engedélyezett 15,000 kor. államsegély mikénti felhasználása. Eperjesen, 1903. évi május 2-ikén. *Tahy József* s. k., alispán.” — A közgyűlést megelőzőleg május 11-ikén, d. e. 9 órakor a vármegyei állandó-választmány tart ülést.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Hangverseny a Rákóczi-szobor javára. A Kassai Dalegylet megkeresésére, — mint lapunk más helyén is olvasható, — a Széchenyi-kör elnöksége a legteljesebb készséggel vállalkozott arra, hogy május 17-ikén (vasárnap) esti 8 órakor, egy nagyszabású nyilvános hangversenyt rendezzen, melynek összes tisztjövédelmé a Kassán felállítandó Rákóczi-szobor javára fordíttassék. A felette érdekesen és vonzóan összeállított műsor kellő biztosíték a hangverseny szellemi sikere tekintetében. Az anyagi siker tekintetében pedig kedvező kilátást nyújt közönségünknek ismert hazafias érzülete, mely a vállalkozás előtt álló nemes célra bizonyítvánnyal áldozathozatalra fog buzdítani mindnyájunkat. Melegen ajánljuk Körünk nevében ezúton is a Rákóczi-szobor ügyét s kikérjük a nagyérdemű hangversenynyel szemben a leglelkesebb pártfogást és áldozatkészséget. A jegyek előzetes elárúztatására a Kör érdemes pénztárosa: *Kösch Árpád* volt szíves vállalkozni. Bővebbet a falragaszok.

*

északa sem pihent, most is éjfél felé jár az idő: fáradt volt. Talán el fog szunyókálni egy keveset. Bizony, ráférne egy kis nyugalom.

Még egy darabig törte a fejét, hogy mit és hogyan is kell majd írnia, úgyde az a lány esti-szellő addig-addig incselkedett, pajkoskodott a két szemhéja körül, a míg végre is szépen összecuska; aztán rájok terítette az álom pillangója a maga tarka-barka szárnyát és el sem röpült onnan mind hazáig.

Alig verte le magáról Béla az út porát, máris hozzálátott a levél megírásához, a melybe a szívét, a lelkét öntötte bele s a mely a következőképen hangzott:

Kedves Pista bátyám!

Fájdalommal értesítem, hogy András bácsit tegnap (csütörtökön) délután eltemettük. Hét héig szenvedett. Mondják, hogy irtózatossá kint voltak. Szegény öreg! Már kint nyugszik a temetőben. Hátramaradt özvegye és az olyan szerencsétlen sorsra jutott egyetlen lánygyermeké immár csak a sírházhoz zárando-kolhatnak ki, hogy elsríják fölötté végtelen bánatukat, keserves árvaságukat, borzasztó szegénységüket. Úgy sajnálom őket, majdhogy belefacsarodik a szívem. Óh, miért nem adott nekem az Isten tehetőséget, vagyont, hogy megmenteném őket a nyomortól, hogy feledtetném velök, legalább némileg, támasz nélküli gyámoltalanságukat?! Most csak a szívemet adhatom nekik és fájó lelkemnek drága halottjuk sírjára omló könnyeit. Óh, miért is nem adhatok nekik inkább kenyeret?!

Merre, kihéz forduljanak segítségért? Könnyes szemmel, kétségbeesetten állnak, kidobva, magokra hagyva a nagy mindenségben.

Édes Pista bátyám, én Önbe helyezem minden reményemet. Hiszem, hogy jó szíve nem fordul el

A Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa minden kifogás nélkül jóváhagyta azt a javaslatot, a melyet a Széchenyi-kör a múlt évben nyert könyvtári-államsegélynek felhasználására nézve beterjesztett. E jóváhagyott felhasználási terv szerint a Kör eperjesi könyvtárára 952 koronát, a bártfai népkönyvtárra 550 koronát, a héthársi népkönyvtárra 550 koronát, a kisszebeni népkönyvtárra 550 koronát fognak fordítani. Megjegyezzük, hogy a Kör könyvtárainak gyarapítására, erre az évre is 2500 koronát nyert. Ez újabb összegnek felhasználására nézve is a javaslat közelebb el fog készülni. Ebből egy újabb népkönyvtárnak a kezdeményezését *Girálton* is célbavették.

*

Új vidéki-választmány. *Hoznek Lajos* girálta ág. hitv. evang. főesperes vállalkozott a Kör felkérésére arra, hogy a Széchenyi-körnek új vidéki-választmányát *Girálton* megalakítja. Mint értesülünk, a népszerű és lelkes, valamint hazafias buzgalmu férfiú kezében a szép terv erősen közeledik a megvalósulás stádiumához. Előre is a legmelegebben üdvözljük Körünknek ezt az új vállalkozását s ahhoz minél nagyobb sikert kívánunk.

*

A Kör igazgató-választmánya megbízta a magyar-irodalmi-, zene- és képzőművészeti szakválasztmányokat, hogy az ez év őszén tartandó nagyszabású *Rákóczi-ünnep* sorozatát megállapítsa s ennek tervezetét az igazgató-választmány elé terjeszse. Nevezett szakválasztmányok legközelebb fogják a Kör elnökének vezetésével együtt gyűlést tartani.

SZINHÁZ.

A lefolyt hét nem hozott semmi különöset. Új darabot nem igen láttunk. Az ebben a szezonban már előadott darabok kerültek másodsor bemutatásra. Sőt a *Bob herceg*-et már hatszor adták. A direktor igazán hálás lehet — Fedák Sárinak ezért a jó kasszadarabért. Hát igaz, hogy a telt ház beszél, — de mi mégis nagyobb változatosságot kérnénk. Nem kell éppen új darab. A régi is jó, ha jó! Csak legyen a rövid szezon műsora változatos. Legyen jó bohózat — ha régi is; jó vígjáték — ha nem is mai; jó operette — ha Offenbach írta is! Egyébként lássuk az egyes előadásokat.

Szombaton régi kedves darabot elevenítettek fel, Suppe Ferenc bájos zenéjű operettejét: *«Boccaccio»*-t. A darab jó hírneve sem vonzotta a közönséget, mert csaknem üres padosorok előtt adták. A színészek pedig kitétek magukért: összevágó, jól rendezett, sikerült volt az előadás. A címszerepben kedvesen énekelt és játszott *Kornai Margit*. Ambícióval játszik, ügyesen mozog *Sziklay Blanka* (Fiametta), de nem mindig énekel tisztán. Elismeréssel kell szólnunk *Bátosi Endréről* (Lotteringi), a ki becsületes szorgalommal kreálja a legkülönbözőbb szerepeket és otthonos az operettek víg légkörében is. Nem volt megfelelő szerepe *Garai Ilusnak* (Izabella). Jók voltak *Vásárhelyi Jolán* (Beatrice),

Ferencsi (Lenotto), *Nagy Sándor* (Pietro) és kis szerepében *Krémer Papir Sándor* (Scalza) és *Tábori* (Lambertuccio) állandó derűtséget keltek. Külön és dicsérrel szólunk a karról, a mely szabatosan és szépen énekel s a közönség tetszéssel fogadta szereplését.

Vasárnap délután zóna- és gyermekelőadásoképen *«A néma és majma»* cz. látványos életkép került színre.

Este — bérletben — dr. *Stephán Nándornak* eredeti népszínműve a *«Tisza gyöngye»* ment A darabról és az előadásról már mult számunkban tüztesen megemlékeztünk. Ez alkalommal csak annyit jegyzünk meg, hogy az előadás ez alkalommal még összevágóbb volt.

Hétfőn zónaelőadásban másodsor láttuk Suppe nagy operettejét, *«Boccaccio»*-t. Az előadás jó volt.

Kedden Kornai Margit jutalomjátékával *«Bob herceg»* került színre. A közönség szeretetének és rokon-szenvének adott kifejezést az ifjú művész iránt: telt ház nézte végig jutalomjátékát, mindvégig lelkes hangulatban. A tisztelők ezüst-babérkoszorúval és szép virágcsokrokkal lepték meg s a hálás közönség minden énekszámát zajosan megismételtette. Az előadás jó volt és mindegyik szereplő derekasan megállotta helyét.

Szerdán *«Egy katona története»* című darabot adták elő. Színmű 5 felvonásban. Írták: D'Ennery és Cormon; fordította Csepreghy Ferencz. A szentimentális darabnak ma is megvan a hatása. *Bátosi* híven juttatta kifejezésre a szerencsétlen katona fájdalmát, szenvedéseit. *Garai Ilus* (Adrien) természetes játékkal kötötte le a közönség figyelmét. Elismerésünket érdemi *Lányi Irma*, a ki a hí feleség és szerető anya aggodalmát tolmácsolta megfelelően. *Tábori* (Samborán) derűtséget vitt az előadásba a hűség, de bizalmas-kodni szerető örmester szerepében. *Papir Sándor* (Lázár) játéka gondos tanulmányról tett bizonyosságot. Jók voltak még: *Polgár Fani* (apátnő), *Sziklay Blanka* (Valentin), *Krémer* (tábornok) és *Nagy Sándor* (Raul.) *Arnold Erzsike* ügyesen mondta el szerepét.

Csütörtökön *Herczeg* Ferencz kacagató vígjátékát, *«A kéz kezét mos»* című darabot adták másodsor. Az előadás ez alkalommal jobb volt, mint a melyent a bemutatónál láttunk.

Pénteken ismét *«Bob herceg»* került színre *hatodszor*. Ez alkalommal zónában. Közönség szép számmal volt és a jelenlevőknek jó, összevágó előadásban volt részük. Különösen tetszett — ez alkalommal is — a *Bob herceg: Kornai Margit*.

Szombaton a Népszínház nagy, kiállításos operetteje *«Casanova»* került színre. Az érdekes bemutatóról legközelebb szólunk.

Heti-műsor: *Vasárnap:* *«Casanova»*, operette, itt másodsor. — *Hétfőn:* *«Bob herceg»*, operette, zóna-, előadásban, 7-edszer. — *Kedden:* *«Becsület»*, színmű *Nagy Sándor* jutalomjátéka. — *Szerdán:* *«Simonyi obester»*, vígjáték, itt először. — *Csütörtökön:* *«San-Toy»*, operette, *Tábori Emil* jutalomjátéka.

Az előadások kezdete 8 órakor.

tudatom, hogy a mim van, azt a magam és a gyermekeim céljára, nem pedig mások kényére óhajtom fordítani. Kiki segítsen magán úgy, a hogy tud! Csókollak. Bátyád: *István*.

A mikor elolvasta Béla a levelet, nem tudta: valóság-e ez, vagy csak egy gonosz álom? Minél tovább nézte azonban azokat a komor fekete betűket, annál rendületlenebbül hirdették a kegyetlen vált.

No, hát mégis csak igazat mondtak Mariska néniék, hogy nem törődik ő a szegény emberrel! Így banni a legközelebbi rokonnal a balsorsnak a legnehezebb napjaiban, így becsapni valaki elől a könyörületeség ajtaját: valóban embertelenség!

Gyors léptekkel járt a szobájában fel és alá. Aztán, mintha egyszerre mást gondolt volna, hirtelen megállt. A jobbival olyasforma mozdulatot tett, a fejével meg olyanféleképen bólintott, mint a mikor az ember valamit helyeselni szokott, miközben a lelke keserű gúnyban tört ki:

— Hej, jól van az úgy, a hogy van! Hova is lenne a világ, ha mindenkinek szíve volna?! Hiszen az egész mindenség is csupa változatosság, ellentét, összeütközés. Miért volna kivétel éppen csak az ember? Hadd hordjon az egyik a keblében igazán szívet, a melyet a szeretet és részvét nemes érzése dobogtat, és hadd hordjon a másik a szíve helyén csupán egy erős izomszövetet, egy jókora nyers-hústömeget, a melyet az öntudatlanság hajt ide-oda, hogy ellássa a testet táplálékkal, vérrrel, anyaggal!

Majd levélpapírost vett elő, a melyen a nagynénjének, meg a húgának csak ezt a két kurta mondatot írta:

«Pista bátyám mélyen fájjalja András bácsinak a halálát; Marika néniékéket pedig a jó Isten gondjába ajánlja.»

H I R E K.

* **Katonai hírek.** *Gajárszky Aladárt*, cs. és kir. hadapród-tiszthelyettest a cs. és kir. 67. sz. gyalogezredben hadnagygyá, *Ungár Eduárdot*, a cs. és kir. 12. hadtest-tüzérezred II. oszt. századosát pedig a 18-ik hadosztály-tüzérezredhez I. o. századosá neveztek ki.

* **Kinevezés.** *Kübler Józsefet*, a cs. és kir. 18-ik hadosztály-tüzérezred számvevő főhadnagyát számvevő századosá neveztek ki.

* **Hivatalvizsgálat.** Április 7-ikéig Eperjesen volt *Bercselly Jenő*, a kassai kir. ítélőtábla elnöke, a szokásos vizsgálat és ellenőrzés megejtése végett. Gondos vizsgálatot tartott az itteni kir. törvényszéknél s járásbírósnál, hol mindent példás rendben talált.

* **Áthelyezés.** A kassa-oderbergi vasút igazgatósága *Berthelmann Ilona* szepesváraljai pénztárkezelőnt Liptó-Szt.-Miklóra helyezte át.

* **Kulturmérnökök kirendelése.** A földmívelésügyi miniszter értesítette az ország törvényhatóságait, hogy a talajjavítási munkálatok keresztülvitelére díjtalanul rendelkezésre állanak a földmívelésügyi minisztérium kulturmérnökei. A kik ily segítséget igénybe óhajtanak venni, bélyeges kérvénnyel forduljanak a miniszterhez. A napszámok, fuvarozók költségeit a gazdák viselik.

* **Állami kedvezmény.** *Werther Hugó* bártfai játékarú-gyára öt évre állami kedvezményt nyert.

* **Érettségi-vizsgálatok elnökei.** *Zelenka Pál* ev. püspök a tiszai ev. egyházkerület főgimnáziumaihoz a folyó évi érettségi-vizsgálatokhoz — az 1883:XXX-ik t.-cz.-ben is biztosított jogánál fogva — elnökökül a következőket nevezte ki: az eperjesi kollég. főgimnáziumhoz *Materny Lajos* debreczeni ev. lelkész s esperest, a kézsmárki ev. liceumhoz *Liszky János* rimabrezói lelkész s esperest, az iglói ev. főgimnáziumhoz *Dianiska Andor* löcsei lelkész s esperest, a rozsnói ev. főgimnáziumhoz *Weber Samu* szepesbélai lelkész s esperest, a nyiregyházi evang. főgimnáziumhoz *Ujánh Károly* merényi lelkész.

* **Rákóczi-hangverseny Eperjesen.** Május 17-ikén úgy művészi, mint hazafias tekintetben egyaránt fényesnek ígérkező hangverseny lesz a városi Vigadó nagytermében. Ugyanis az Eperjesi Széchenyikör, a kassai országos híri dalárda közreműködésével s a Kassán felállítandó Rákóczi-szobor alapja javára hangversenyt rendez. A Lekly Gyula felsőipariszkolai tanár elnöke alatt kiváló eredménnyel működő Kassai Dalegylet legutóbb Iglón rendezett hasonló czélból úgy erkölcsileg mint anyagilag fényesen sikerült hangversenyt s örömmel vesszük most annak a híré, hogy a hazafias czél előmozdítása érdekében Eperjesen is fellépnek s a rendkívüli virágzásnak örvendő dalegyletnek művészi színvonalával — melyről a mult évi országos dalegyleti kongresszus alkalmával oly kitüntetőleg nyilatkozott az egész hazai sajtó — bennünket is közelebről megismertettek. Széchenyi-körünk iránt a legteljesebb elismeréssel kell adoznunk, hogy a hazafias derék eszmét sietett felkarolni s közsímet erkölcsi súlyával eleve is biztosítani hajlandó a hangverseny fényes sikerét. A hangverseny műsora máris egybe van állítva s a következő: 1. Káldy-Thaly: «Jelige». 2. Lányi E.: «Kertem alatt». Kar. 3. «Vitézi ének Rákóczi Ferenczről». Írta Szávay Gyula Előadja: dr. *Raffay Ferencz* úrnő 4. Káldy: «Balogh Ádám nótája» (1709-ből) «Csinom Palkó». (1704). Kar. 5. Liszt F.: «Rákóczi-induló». Zongorán négy kézre előadják: *Hartmann Margit* és *Lefkovits Emma* úrhölgyek. 6. Káldy: «Kurucz tábori dal». (1672.) Kar. Tréfás dal a német tánczra (XVIII. század) Kar. 7. «Kurucz-dalok». Kisbőgőre. Előadja *Szentmrey Tamás* úr 8. Szent-Gály: «Három magyar dal». Előadja a dalegylet. A hangverseny kezdete 8 órakor. A jegyek elárúsítását a Széchenyi-kör pénztárnoka *Kösch Árpád* úr volt szíves elvállalni *Helyárak*: ülőhely 2 kor., állóhely 1 kor., deákjegy 40 fillér.

* **Eljegyzés.** *Dansinger Sándor*, a kassa-oderbergi vasút hivatalnok, eljegyezte özv. *Kazinczy Manóné* leányát, *Jolánt*.

* **Halálozás.** *Leszczynski János* nyug. magy. kir. postamester, élete 68-ik évében, május 3-ikán hosszas szenvedés után Hertneken elhunyt. Temetése május 5-ikén délután 3 órakor a róm. hath. egyház szertartásai szerint nagy részvét mellett a hertneki sírkertben ment végbe.

* **Lakásváltoztatás.** Mtr. *Herkely János* városi és kórházi alorvos május 11-ikétől lakik: a Fő-utca 123. számú *Király-féle házban*.

* **Új állami iskola.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Plavnicza* községben három tanerős állami elemi népiskolát állított fel, mely iskola az e célra emelendő mintaszerű épületben a jövő 1904. évben

fog megnyitni. Az iskola elhelyezésére szükséges alkalmas telket a Salamon-féle uradalom ajándékozta. Az iskola felállítására több mint 200 mindennapi tankötelessel bíró község tarthatatlan iskoláügye nyer rendezést.

* **Ifjúsági hangverseny.** Az eperjesi kollégiumi tanítóképző-intézet ifjúsága május 3-ikán jótékonyczélú hangversenyt rendezett Kisszebenben, a mely úgy anyagilag, mint erkölcsileg fényesen sikerült. Nemcsak a kisszebeni közönség érdeklődött a hangverseny iránt, hanem Eperjesről is nagyszámú közönség rándult ki. A hangverseny első pontja a «Rákóczi-nyitány» volt Kéler Bélától, a mit az intézet ifjúságának *senekara* adott elő szép sikerrel; a siker egyaránt dicséri a vezető tanárt és a törekvő ifjúságot. Kellő technikai ügyességgel adták elő zongorán *Zhavitel Lajos* és *Becht József* növendékek *Brahms*: «Magyar tánczok» cz. darabját. *Spiegel Ervina* «A honvágy»-at szavalt *Rudnyánszky-tól*; biztos fellépés s a költemény gondos tanulmányozása jellemzi szavaltát. Ezután az ifjúság *dalkara* énekelte *Huber Károly* «Öseink emléke» cz. darabját. A szabatosan előadott éneket tetszéssel fogadta a közönség. Valóságos ünnepi száma volt a műsornak a melodráma, a mit *Dúzs Erzsike* és *Tomeskó Stefike* adták elő. A melodráma címe: «A szép Gacsó Ilona». A költeményt *Pósa Lajos* írta és a zenéjét *Langer Viktor* szerezte. A szép Gacsó Ilona hűtlenül elhagyja hitet urát, de végre itt szíve haza viszi az elhagyott otthonba; megszólal szívében a hitvesi s a gyermeke iránt való szeretet. *Dúzs Erzsike* híven ábrázolta a szegény nő lelkében végbemenő küzdelmet; kellemes hangjával, a költemény helyes felfogásával és szép előadásával teljes sikert ért. Méltó társa a sikerben *Tomeskó Stefike* művészi nivón álló zongorajátékával. A közönség perczekig tartó tapssal és éljenzéssel jutalmazta a kedves szereplőket. *Obál Béla* cimbalmon magyar népdalokat játszott; az igazi érzéssel és tüzzel előadott nótákat szívesen hallgatta és újrátta meg a közönség. Ezután jól sikerült vonósnégyest adtak elő *Petrás János*, *Mikler Kálmán*, *Bercsényi Pál* és *Becht József* növendékek, *Huszák József* átgondoltan, értelmesen szavalt el *Arany* «Pázmán lovag»-ját és végül *Goll János* «Rákóczi-induló»-ját énekelte el lelkesen az ifjúság *dalkara*. Még a szünet alatt is gondoskodott az ifjúság arról, hogy a közönség jól érezze magát: tréfás dalegyveleget adtak elő. A minden tekintetben sikerült hangversenyt táncz követte és vidám hangulatban egész reggelig együtt maradt a társaság.

* **Bártfai állami óvoda épülete.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a mult évi nagy tűzvész alkalmából hajléktalaná lett bártfai állami kisdóvodai épület felépítési költségeire — saját tárczája terhére — 14,307 koronát engedélyezett. Az építkezés még a folyó évben befejezendő.

* **Iskolák bezáratása.** A *györgyösi* gör. kath., az *alsószabolci* és *kurimai* r. kath. népiskolák — járványos betegségek miatt — bizonytalan időre bezárattak.

* **Nyilvános köszönet.** A br. *Uslár Ottó* demétei földbirtokos úr által lött s a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet *Erzsébet*-árvaházában, *Oszwald Károly* úr szíves közbenjárása folytán, több napon keresztül kiállítva volt *hiúznak* megtekintése alkalmával, az e czélra felállított perselyben 16 korona gyűlt össze. Ezt az összeget az árvaház czéljaira a legbensőbb köszönet kapcsán, átvettük és ezennel nyugtázzuk. Eperjes, 1903 május 4-ikén. *Kubinyi Albertné* s. k. elnök, dr. *Horváth Ödön* s. k. titkár, *Kösch Árpád* s. k. pénztáros.

* **Műkedvelői előadást** rendeznek ma este 1/2 8 óra körül a helyi kath. *legényegyesületben*, mely alkalommal színesen kerül «A puszták réme» népszimű; utána táncz lesz. Belépődíj 1 korona.

* **A tavaszi idény alkalmából** puha- s kemény-padlóhoz való *fénymáz* s hozzá való *ecset*, *moly elleni szerek*, úgymint: *naphtalin*, *molvászón*, *camphor*, *lavandula-virág* s *patchaui-level* — *Pálesch Árpád* drogueriájában, Fő-utca 17. sz. alatt legjobban vásárolható.

* **A Floegel-féle mulatókert**et ma nyitják meg *Farkas Sándor* népzeneje közreműködésével.

* **A bártfai sóhivatal** a m. kir. pénzügyminisztérium április hó 24-ikén 32,395. sz. alatt kelt rendeletével május hó 1-jétől *beszüntette*.

* **Amatőröknek igen fontos!** *Fényképészeti gépek*-, *lemezek*-, *papírok*-, *kartonok*- s *vegyszerekre* *legelőnyösebb bevásárlási forrás* *Pálesch Árpád drogueriája*, Fő-utca 17. sz. alatt Eperjesen.

* **A Bártfai Dalegylet közgyűlése.** A Bártfai Dalegylet május 4-ikén rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgya a lemondott tisztviselők helyének betöltése képezte. Elnökké nagy lelkesedéssel dr. *Weisz Bernát* kir. közjegyzőt választották meg egyhangulag, alelnökké *Kassovszky József* segédtelkéző vezetőt és

jegyzővé *Barcs Róbert* adóoszt. Elhatározták, hogy május hó végén, esetleg június hó elején nagyobb-szabású majális rendeznek.

* **Tűz Eperjesen.** Könnyen végzetessé válhatott volna városunkra az a tűz, mely április 5-ikén, d. e. 10 órakor *Grossmann Ármán* bőrkereskedő háza udvari részének fedelzetén kiütött. A tűz oka eddig még ismeretlen. A fenyegető veszélyt növelte ama körülmény, hogy éppen akkor erős szél fújt, mely a tűzszikrákat magával sodorva, könnyen lángboríthatta volna az egész várost. A szomszédos postaépület zsindeletötzete is kigyuladt, de a tetőn levő éber szemű postaalkalmazottak mindannyiszor elfojtották. Ha ez nem sikerül, akkor a Fő-utczára kilépett volna a tűz s menthetlenül elpusztítja annak nagy részét. A tüzet csak a legnagyobb erőmegfeszítés után sikerült lokalizálni, de még így is jelentékeny kárt okozott. A fedélzet elpusztult a tűzben. Megdöböntő remniszcencia volt, hogy éppen 16 esztendeje égett le városunk legnagyobb része. A Gondviselés ezúttal megkímélt bennünket a pusztulástól, egy órai kínos aggodalom után. — Május 4-ikén a Kisszebeni tőzsomszedságában fekvő *Orkuta* községben tűz támadt s — mint tudósítónk jelenti — a petroleumraktár gyuladt ki. A felcsapódó lángok rémes látványa Kisszeben városában is nagy izgatottságot keltett, a honnan a városi tűzoltóságok haladéktalanul kivezényelték a színhelyre. Hosszabb és fáradságos munka után sikerült a tüzet elfojtani.

* **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be *Mauthner Ödön* cs. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a «Sétatéri» vagy a «Margitszigeti» fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja *Mauthner*, Budapest és Margitsziget oly bámulatraméltó és gyönyörű sétaterei részére.

* **A példa tanít.** Hogy a helybeli villamvilágítási- és erőátviteli-telep nemcsak a város haladását s a közönség kényelmét szolgálja egyedül, de a tanítézeteknek is megbecsülhetetlen hasznára válik egyrészt a modern világítás által előidézett kényelem, másrészt pedig az elméleti tanulás gyakorlati szemlélete által, példa rá az eperjesi tanítóképző-intézet, melynek harmadosztályú növendékei *Dúzs Mária* igazgató intézkedése folytán *Slajchó Mihály* szaktanár s két tanárnő vezetése alatt május 5-ikén d. u. 4 1/2 órakor a villamtelepre vonultak oly czélból, hogy az elméletben tanult villamosságot a gyakorlatban is megismerhessék. A tudományozomjas kis csapatot *Oszwald Károly* vezérigazgató fogadta s üdvözölte, egyúttal pedig készséggel s szokott előzékenységgel szolgált mindama magyarázatokkal, melyeket a növendékek e téren elméleti fejlettségéhez mérten szükségesnek tartott. Bemutatta a gépeket és gőzkazánokat, ismertette a dynamogépek működését, a zakatoló gépek beállításával magyarázta a hő-, fény- és delezességet, mint a villamosság megfelelő segéd-eszközait, az áramgerjesztést, villamosáramot, feszültségvezetőképeséget, elektromotorokat, transzformátorok, akkumulátorok, elektromos mérőkészüléket, a dynamogépek üzembevetelét stbit nagy szakértelemmel, tiszta s érthető magyarázatokkal szolgált. Azután a villamosság által hajtó fűrészhöz mentek s ennek működését — magyarázat mellett — szemlélték meg. Az igazgató helyesen és tapintatosan járt el, midőn a növendékeket a gyakorlati forráshoz vezettette s fáradozása nem is járt eredmény nélkül, mert *Oszwald Károly* vezérigazgató szakavatott, értelmes s kellemes előadása folytán elméleti tanulmányait a gyakorlati szemle után világos egyszerűségben látták s teljesen megérthették. A villamtelep tehát nemcsak a város előhaladását, a közönség kényelmét elégíti ki, de kulturális czélokat is szolgál. Ha ezen technika iránt az antagonisták is érdeklődnek, az előbbi állítás valódiságáról könnyen meggyőznék őket a tanulság. Vajha a többi tanítézetek vezetői is megszívlelnék és követnék az eperjesi tanítóképző-intézet igazgatójának példáját! *Egy jelenlévő.*

* **Csengey Gusztáv legújabb műve.** Nemrég ismertettük azt az előfizetési felhívást, a melyet országos nevű, jeles költőnk, *Csengey Gusztáv*, eperjesi koll. igazgató sajtó alatt levő «Don Quijote» című költői elbeszélésére kibocsátott. Az ország minden részéből igen szép számban érkeztek máris az előfizetések s a 14 fvényi terjedelmű önálló költői mű — melynek éppen a jelenlegi politikai viszonyok mellett kiváló aktualitása is van — már a legközelebb kikerül a sajtó alól. Hogy *Csengey Gusztáv* legközvetlenebb tisztelőinek, az eperjesi művelt közönségnek a nagy érdeklődéssel várt műre való előfizethetőségét kényelmesebbé tegyék, lapunk szerkesztőségében is (*Kösch Árpád* könyvnyomtató-intézete) elhelyeztünk egy előfizetési ívet s bizalommal ajánljuk azt olvasóközönségünk szíves figyelmébe. A legközelebb megjelenő műnek ismertetése czéljából pedig egyet-mást a következőkben mondunk el közönségünknek: *Csengey Gusztáv* a «Don Quijote» című költői

elbeszéléssel 1898-ban a Magyar Tudományos Akadémia által kitűzött 100 aranyos Nádasdy-díjra pályázott. A nagy számban beérkezett pályaművek közül a bíráló-bizottság hármat dicsérettel tüntetett ki és pedig első helyen Csengey művét, továbbá Torkos László «Hatvani»-ját s Jakab Ödön «Szilágyi és Hagymási»-ját. A díjat azonban nem adta ki. Szerző a bizottság bírálata alapján átdolgozta művét s most nyilvánosan lép vele a nagyközönség elé. Az *Akadémiai Értesítő* 1899-ik július havi füzetében jelent meg a bírálat s ennek Csengey művére vonatkozó elismerő sorait kivonatolva a következőkben közöljük: «Nevezetes érdemei vannak a műnek, valóságos szépségek. Mindenekelőtt van határozott és biztos hangja, mely az egészen végig vonul. Bizonyos vegyes hang ez, mely a Byron és Puskin modorára és családjukra emlékeztet; az érzelmes elemekben nagyon otthonos. Általán ereje részleteiben van, egy-egy jelenet élénk rajzában (igen sikerült a második énekben a magyar zene és tánc leírása), a beszélgetésben, a társas hang visszaadásában, de kivált lyrai helyeiben és reflexióiban több szépség van, mint a pályaművek bármelyikében. Érett költői lélek gondolatai és érzelmei ezek, a ki mellett a formának és nyelvnek ura s kivált a többi pályaművekhez képest meglepő, de irodalmilag sem közönséges az a technikai készség, melylyel a stanzát, alexandrint, a keresztírmes ötös jambust és az anapaestust írja; a mennyiben tudniillik énekként változtatja a formát a hangulathoz képest s ez nem okoz nála tarkaságot, annál kevésbé, mivel a hang kissé humoros és a lelkiállapot diszharmonikus. A végső ének azonban formailag is visszatér az elsőhöz (stanza). A mellett e darabnak van igazán dikciója, mely mindig választékos, könnyű és modern».

Blouse-selyem 60 kr.-tól 11 frt 35 kr.-ig méterje — legutolsó újdonságok! — Bérmentve, már elvámolvá házhoz szállítva. Nagy mintaválaszték azonnal. **Henneberg selyemgyára, Zürich.**

* **Köszönetnyilvánítás.** Az eperjesi ág. hitv. evang. koll. tanítóképző-intézet ifjúsága — a tanárikar vezetése mellett — Kisszebenben, az ottani intelligencia pártfogásával hangversenyt rendezett, nemzeti géniuszunk nagynevű képviselője: a dicső, szabadságért küzdött Rákóczi Ferenc emlékére. A hangversenyen közreműködött Dúzs Erzsike, Spiegel Ervina és Tomeskó Stefike úrhölgyek, valamint Obál Béla úr, kik időt s fáradságot nem kímélve, vállalkoztak terhes feladatukra, melynek szép megoldásával a játékonyczélú hangverseny legnagyobb sikerét vívták ki, fogadják e helyen is hálás köszönetünket szíves közreműködésükért. Nemkülönben köszönetet kell mondanunk a kisszebeni piarista gimnázium főtiszt. igazgatójának, ki a tornatermet és a nagys. tanfelügyelő úrnak, ki a szükséges tantermeket volt szíves teljesen ingyen átengedni. A hangverseny rendezése! Jutul buzgólkodott Marschalkó Vilmos és Szurkay Manó uraknak is hálás köszönetünket fejezzük ki, úgyszintén a kassa-oderbergi vasút igazgatóságának a kibocsátott kedvezményes jegyekért, valamint Kósch Árpád és Galle Emil uraknak, kik a jegyek elárulását voltak szívesek elvállalni. Végül fogadják hálás köszönetünket mindazok is, a kik a jótegedny közre felülfizetni szívesek voltak. A nemesszívú adakozók a következők voltak: Wonaszek Adolfné 9 kor.; dr. Horváth Ödön, dr. Flórián Károly 5—5 kor.; Sziklai Henrik 4 kor.; Dúzs Erzsike, ifj. Draskóczy Lajos, Gamauf György, Gerhard Béla, Gregor E., Gömör János, Hoznek Lajos, Oeschger Adél, Kapi Gyula, dr. Rosenbergszék Mór, Tomeskó Stefike 2—2 kor.; Dianiska Albert, Szánik Ernő, Havrillay Sándor 1—1 kor.; összesen 48 kor. Bevétele volt összesen 394 kor. 46 fill., kiadás 194 kor. 11 fill.; tiszta jövedelem 200 korona 35 fill. Ebből felét az eperjesi Tanítók Háza, felét az ifjúsági Önszegélyz-ó-alap kapja. — Az ifjúság nevében: a rendezők.

* **Tűzvész.** *Abrahámsfalváról* nagy tüzeset hírt veszünk; ugyanis porig égett Marczin András, Marczinek János és András ottani telkesgazdák lakóháza s gazdasági épületei, azonkívül megégett Marczinek Andrásnak egy sertése és 12 drb. tyúkja. A kár, mely összesen 5460 koronára becsültetett fel, meg nem térül, mert mi sem volt biztosítva. A tüzet Marczinek András szolgájának gondatlansága okozta, ki a csűrben foglaltoskodva, szivarra gyújtott s a még égő gyufát a szalma közé dobta. A gondatlan szolga ellen az eljárás megindították.

* **«A Világtörténelem főbb adatai.»** Fölvívjuk a nagyérdemű közönség figyelmét dr. *Hasslinsky Rezső* főgimn. tanár fentjelzett és ebben a nemből egyedül álló munkájára, mint a mely úgy tartalmánál, mint annak czélszerű csoportosításánál fogva méltán igényt tarthat arra, hogy minden művelt embernek és a tanuló-ifjúságnak is útmutatásul és vezérfonalul szolgáljon történeti dolgokban. A munka 5 íven felül terjed, világos betűkkel velin-papíron van nyomtatva. Ára mindamellett csak 1 korona. Kapható a «Sajóvidék» könyv-

nyomdájában Rozsnyón, valamint Budapest, Kassa, Miskolcz, Eperjes, Rimaszombat, Pozsony, Besztercebánya könyvkereskedéseiben.

* **Vármegyei monografiák.** A «Magyarország vármegyei és városai» című országos monografia sorozatában sajtó alatt van Gömör-, Kishont- és előkészítés alatt Pozsonyvármegye monografiája. A gömöri kötethez az előszót gróf Andrassy Géza, a népszerű főúr, Gömörvármegye egyik legnagyobb birtokosa írta. A szerkesztőség ezen az úton is felkéri mindazokat, a kik Gömör-, Kishont- vagy Pozsonyvármegye és Pozsony sz. kir. városa vonatkozó adatokkal, képekkel oklevelekkel, családi levéltárral, stb. rendelkeznek, hogy azokról a szerkesztőséget (Budapest, VII., Almásy-tér 2.) értesítsék, vagy azokat a monografiában leendő felhasználás czéljából küldjék be.

* **Lopások.** Ápr. 29-ikén éjjel ismeretlen tettesek az Anhalt-Dessau herceg lénártói uradalmi magtárába az ablakon keresztül bemászva, onnan nagymennyiségű lóheremagot vittek el. Ugyanazon éjjel pedig Miller József malyczói lakos szatócsüzletét törték fel s azt teljesen kitesztették.

* **Május havi időjárás.** A *Meteor* a május havi időjárásról a következőket mondja: Május hó csomópontjai a következő napokra esnek: 1, 4, 6, 7, 11, 17, 18, 19, 20, 21, 25, 27, 30., a melyek igen sűrűn futnak egymásután, alig hagyva közöket egymás között; nagyobb köz a 11—17-iki közt van, de ide esnek a fagyos-szentek, a melyek csillagászati csomópontok nélkül is eléggé zavarják az időjárást. Jellegre nézve a 18-iki hideg, fagyos jellegű, a többi azonban inkább enyhe; esős, csapadékos a 21-iki. A nagy szám azonban csak változatossá teszi az időjárást májusban, a minek folytán a nagyobb meleg kifejlődése akadályozva van, kivéve, ha nagyobb mennyiségű foltok, vagyis erősebb és gyakoribb kitérések jönnek elő a napon, a mely jeleket azonban előre vizsgálni lehet. A változatosság széllel és esővel jár; így május hava inkább hűvös és csapadékos átlagos jelleggel bír. A fagyos-szentekre csomópont nem esik, így ekkor fagytól nem igen tarthatunk, legfeljebb változatos időt hozhatnak, de ezeket követően a 18-iki már erősebb hideg jellegű, a mely így veszélyt is rejt magában, a fagyot illetően. Egy kitérés enyhítheti vagy eltolhatja azt, de azért hatása ily enyhült formában is vagy később 7—13 nappal érezhető leend. Erős jellegű csomópontok: 7—11—18—21-re esnek, a melyek a napkitérések által azonban módosíthatók.

* **A cs. kir. szab. kassa—oderbergi vasút nevelés és tápintézete.** E cím alatt a Pesti könyvnyomda-részvénytársaság vállalatában egy díszmű jelent meg, mely intézet *Ráth Péter* vezérigazgató kezdeményezésére a vasút és Igló városa adományából mintaszerű alakban és berendezéssel Iglón létesült s *Putsch Tóbiás* gondnok felügyelete mellett nemes és közhasznú munkásságot fejt ki. Az intézet keletkezésének és berendezésének története vonzóan és bőséges illusztrációkkal kísérvé, van megírva. A vasút ez intézmény létesítésével hazai kultúránk szolgálatában megbecsülhetetlen szolgálatot tesz s mindnyájunk őszinte elismerésére méltó és érdemes. Volt alkalmunk az intézetet s példás berendezését megtekinteni.

* **A francia forradalom a legnagyobb esemény,** a mi az újabb korban megrázta a nyugateurópai emberiséget. A XVIII. század szelleme az anyagi és szellemi munka felszabadítására, az egyházi és világi önkény eltörlésére, az emberi nem boldogulására törekedett, az erkölcs, humanitás és haladás útjain. Igaz, hogy nem számolt a hagyományra és nem vette tekintetbe, hogy nemcsak az elnyomás és visszaélés fejlődött történeti alapon, hanem minden emberi intézmény és erkölcs. Nemes úton, filozófus íróktól, filozófus kormánytól várta a haladást, nem a szervezetlen és szilaj sokaságtól, a mely pedig később elemi erővel mégis beleavatkozott a megújulási programjába. Így jött létre a szellemi egység a politikai ügyek megítélésében, mely épp oly jellemző a XVIII. századra, mint a renaissance a középkor végére nézve. Csak egy kivétel van, Jean Jaques Rousseau Ő nem haladást kíván, hanem visszatérést a természeti állapothoz. Nem szabadságot akar, hanem egyenlőséget, nem kétkedést, hanem meggyőződést. Liberális volt minden ízében, de demokratikus nem volt. Ez Marczali Henriknek főszempontja a francia forradalom történetének megírásában, mire a *Nagy Képes Világtörténelem* vállalkozott. Egész nagy tudása, rengeteg tanulmánya, éles történelmi kritikája összeolvadnak ebben a munkájában. A francia forradalomról szóló X. kötetből most megjelent füzete a mű 182. füzeté. Egy füzete ára 60 fill., egy köteté díszes félbörkötésben 16 kor. Kapható minden hazai könyvkereskedésben, s részletfizetésre is a kiadóhivatalban: Révai Testvérek Irodalmi Intézet Budapest, VIII., Üllői-út 18.

* **Hemopatia (Vérgyógyítás).** E hathatós és fényes eredményeivel magában álló gyógymód a legrövidebb idő alatt megnyerte a felső és legfelsőbb körök bizalmát és mint legbiztosabb és legjobb gyógymód lett elismervé. A már ezekre mentő gyógyult mint lelkes apostol terjeszti e kezelést, mely kellemes, egyszerű és a hivatás teljesítésében nem gátol; de eredményeiben tökéletesebb, mint bármely fürdő vagy intézeti kezelés. Dr. *Kovács J.* fővárosi orvos, ezen gyógymód megalapítója és egyedüli képviselője, most kezdi tavaszi kúráit, melyek — mint tizenöt évi tapasztalat mutatja — a képzhetetlen legszebb sikerrel járnak *asthma*, szív-, tüdő-, vese-, *gyomor-* és *bélbajoknál*, *idegbetegségeknél* (neurasthenia), (hysteria) és makacs *bőrbajoknál*. Őszintén ajánljuk e felsorolt bajok egyikében szenvedő, de eddig fel nem gyógyult betegeknek, hogy vegyék első-sorban a vérgyógyítást igénybe. Dr. *Kovács J.*, kinek Budapest, Váci-körút 18. sz. I. emelet alatt egy e czél-
nak szolgáló rendelő-intézete van, ott naponta beteget fogad és meghívásokra betegeket látogat a fővárosban és a vidéken. Levélbeli megkeresésre szívesen felvilágosítással és tanácsokkal szolgál.

* **A lőcsei kerületi tornaversenyre** nagyon élénken és nagy számban kezdenek a résztvevők jelentkezni. Alig küldte szét a rendező-bizottság a felszólító-íveket, azonnal megindultak a kérdezősködések a verseny különböző részleteire vonatkozólag s azóta a következő intézetek jelentették be a tornaversenyben való részvételt: az eperjesi kir. kath. főgimnázium 42 tanulóval, a besztercebányai kir. kath. főgimnázium 27, iglói áll. tanítóképző 44, szepeshelyi r. kath. tanítóképző 24, késmárki ág. h. ev. lyceum 50, znióváraljai áll. tanítóképző 24, selmeczbányai ág. h. ev. lyceum 26, losonci áll. főgimnázium 48, ungvári kir. kath. főgimnázium 40, beregszászi áll. főgimnázium 34 tanuló, iglói ág. h. ev. főgimnázium 52, rózsahelyi kath. főgimnázium 29, kassai áll. főreáliskola 52, eperjesi ág. h. ev. főgimnázium 39, és a nagyszőlősi állami polgári iskola 24 tanulóval; összesen 15 vidéki intézet 555 tanulóval és 57 tanárral. 12 intézet bejelentette távolmaradását, 18 intézet pedig még eddig nem válaszolt, tehát ezek közül még jelentkezők várhatók.

* **A «Magyar Közélet»,** mely dr. Falmi Elemér szerkesztésében kéthetenként jelenik meg, május 1-jén érdekes tartalommal köszöntött be. A füzete a szerkesztőnek a politikai helyzetről írt cikke vezet be, majd br. Bánffy Dezső folytatja nagy feltűnést keltett cikksorozatát «A magyar nemzetiségi politika és a vallás-tanítás» czímen. Figyelemre méltó az Egy képviselő által írt «Nappali levél», mely a Győrffy-estéből kifolyólag foglalkozik imkompatibilitásokkal. Érdekes Egy egyházmegyei katolikus tanfőúrunk báró Bánffy Dezsőhöz írt levele is. H.—P.— a Liechtenstein hercegi családról ad érdekes historikumot. Várkonyi Oszkár dr. a «Májusi ünnepek»-ről ír, párhuzamot vonva a szocialisták és a Duna-ünnepély között. A «Darázs-fészek»-ben Furioso vidáman, Mérő Gyula komolyan beszél. Wolfner Pál «Meddő küzdelem» című regénye és tartalmas kritika, melyet dr. Balogh Imre, dr. Molnár Gyula, Ráskai Ferenc és W—F irtak, rekeszti be a mindenképp sikerült füzete, melynek szerkesztősége és kiadóhivatala Budapesten, V., Kálmán-utca 10. sz. alatt van.

* **Kellő időben,** hirtelen előforduló esetekben Vértes gyógyszerész Ferencpálinkája már sokszor meggátolt komolyabb betegségek kifejlődését, melynél fogva egy család sem nélkülözheti azt.

* **Letartóztatás.** Az április 4-iki kirakó-vásáron *Dudus Jánost* és feleségét, valamint *Koki Jánosné* lőcsei cigányokat, kik mint notórius vásári tolvajok szerepelnek mindenütt, letartóztatták s a vásár után illetőségi helyeikre utasították.

* **Zsebtolvaj.** Az eperjesi rendőrség *Metzger Jakabot*, mint veszedelmes zsebtolvajt, letartóztatta. A közelebbi adatok személyéről már megjötték Galicziából, melyek szerint eddig már 25-ször volt büntetve s 15 évet töltött különböző fogházakban. Midőn a fogházba kísérték a megrögzött embert, kifejezést adott abbéli bánatának, hogy a pipázástól le kell mondania.

* **Elfogott tolvaj.** A legutóbbi kirakóvásárban történt, hogy míg egy paraszt ember Löwinger Bernát özerestől nyári-zubbonyt vásárolt, a felesége egy nyári-kabátot a kosárba tett és hirtelen eltűnt. Azonban az ócskás észrevéve a tolvajlást, rendőrök után kiállott, kiknek sikerült is a tolvaj asszonyt elcsipni *Pancsiris Mátyásné* helyben lakó napszámosnő személyében.

* **Tanítók figyelmébe.** A Magyar Földhitelintézet, a hazai gyümölcsfatermesztésnek a községi faiskolák útján való előmozdítása czéljából, 1892. évtől kezdve évenként kiosztani szokott jutalomdíjakat 1902. évtől kezdődőleg további tíz évre kilátásba helyezvén, 1 drb. 600 koronás, 2 drb. 400 koronás, 18 drb. 200 koronás jutalmat tíz ki oly tanítók jutalmazására, kik

faiskolát sikert kéden magoly közs népiskola tanítja a vidékén képes fevények kir. tanfé egykoron faiskoláj taláható szerinti

Új Erve

Bud. Kassa. Abos. Abos. Epe. Eperjes. Kisszeb. Héthárs. Orió.

Orió. Héthárs. Kisszeb. Eperjes. Epe.

Epe. Abos. Abos. Kassa. Kassa. Bud.

Epe. Bárt.

Bár. Epe. S. Eperjes. Epe. Abos. Abos. Eper. Sz. Abos. Abos. Epe.

* A milyen ténétéb gőzödt számb. Sándor régi ki régi m. osztrák után M halála a mit legkev beraká a kirá ról ne cseit i megáll azt is Ferdin a vár visszal része lévén dinán kincse pilisi zsony hogy bíró l szolgál elfogla élete kápol a kin keny

Vasárnap, május 10-ikén
megnyílik
= a Scheer-féle =
PLASTICUM-MUZEUM

a fe ső-vásártéren.

A mélyen tisztelt közönség nagy-
becsű pártfogását kéri

SCHEER KÁROLY,
tulajdonos.

1605—1903. tkvi sz.

Hirdetmény.

Keczerkosztolán község telekkönyve a majorsági zsellérbirtokok megváltása következtében részlegesen átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX., az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. törvények a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-cz. 15. és 17. §§-ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban és az 1891: XVI. t.-cz. 16. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891: XVI. t.-cikk 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1903. évi október hó 30-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886: XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-ainak esteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis a fent kitett határnapig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis a fent kitett határnapig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításakor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyúttal figyelmeztetnek azokat a feleket, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag is benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.
Eperjesen, 1902. évi április hó 15-ikén.

Urbán Gyula s. k.,
kir. tvszéki, mint tkvi egyes-bíró.

Schicht-szappan

„szarvas“

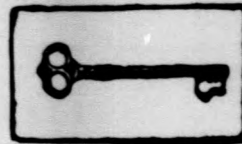
vagy

„kulcs“

jegygyel

legjobb, legkiadóbb s ennél fogva
legolcsóbb szappan. — Minden
káros alkatrésztől ment.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Szliács aczélfürdő

Felsőmagyarországon

Az egyedül ismert szénsavdús vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-ikétől szeptember 30-ikáig.

Főtülmulhatatlan *vérzegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc- és idegbajok, bennutás ellen,* átszenvedett betegség és erős munkásság után. *Fürdőorvosok:* Grünwald M. dr., Molnár I. dr., Stern I. dr., Kortsák dr. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át, onnan 5 óra, délről Budapesten át, innen szintén 5 óra. Szliácsról falragaszok minden nagyobb vasúti-állomáson vannak kifüggesztve. — Kimerítő fölvilágosítást és prospektust, utazás-, lakás-, árkedvezményről az elő- és utószezonban stb., ad

a fürdőigazgatóság: Szliács (Zólyommege).

Delice

Minden hirdetés felesleges,
a dohányzó egyszer veszi
és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia
szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Zahler Mórnál Eperjesen.

Földbirtokosok figyelmébe!

Birtokokra előnyös

törlesztéses kölcsönöket

5000 koronán felül és konvertálásokat díjmentesen közvetít a

Kassai Takarékpénztár

Kassa, Fő-utca 36. sz. a., a Dómmal szemben.

A magyar királyi államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége
Budapest, V. ker., Váci-körút 32-ik szám.

Ajánlja a magyar kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcséplőkészleteit,
14, 16 és 20 lóerejű Compound-lokomobiljait, és végre

„MILLENNIUM“ legújabb szerkezetű fűkaszálo-, marokrakó- és kévekötő-aratógépeit,
továbbá aczélföntésű ekefővel ellátott ekeit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

A páisi vi légiállításon „Grand Prix“,
a legnagyobb kitüntetés.

Tűzveszély kizárva.

berendezések.
képviselősege.
tségtetés.

